

Тема. Літературна кав'ярня. Горнятко кави з Кобзарем. Тарас Шевченко
«Садок вишневий коло хати»

Мета. Формувати вміння усного опрацювання тексту методом асоціацій, діалогічного мовлення, пантоміми, виразного читання, удосконалювати вміння творчо мислити через художні образи, розвивати вміння дослідницької роботи в групах та парах, корегувати розвиток логічного мислення через елемент зорових і слухових образів, виховувати почуття краси, любові та поваги до сім'ї, національних традицій.

Обладнання. Кобзар, ілюстрації, ментальна карта, пісочний годинник, парасолька, записи співу солов'я, пісні «Садок вишневий коло хати».

Епіграф

*Бог створив сім'ю, щоб забезпечити людині
максимальну любов і підтримку.*

Джеррі Фалуелл

Хід уроку

I. Етап мотивації

1. Нервово-психологічна підготовка учнів до уроку.

- Доброго дня, мої шановні учні. У мене в руках парасолька. Як ви гадаєте, навіщо вона мені? Парасольку я принесла сьогодні для того, щоб ніяка мряка, похмура погода не зіпсувала нашого сонячного настрою, який, я сподіваюсь, буде сьогодні панувати на нашому уроці.

Коли за вікном холодно, так хочеться зігрітися горнятком гарячої кави та хорошими побажаннями чудових друзів. (Всі стають в коло і «готують» каву з побажаннями). А зараз я запрошую всіх до літературної кав'ярні, щоб випити горнятко кави з Кобзарем.

II. Етап цілереалізації.

1. Вступне слово вчителя.

- Для кожного українця Тарас Шевченко означає так багато, що виникає враження ніби ми все про нього знаємо. Але це лише враження. Він невичерпний і нескінченний, він особливий і неповторний. У ньому наша історія, реальність і найпотаємніші мрії. Шевченко дуже багато значить для України, а Україна займала особливе місце в його серці. Грузинський поет Церетелі сказав: «Любіть свою батьківщину і рідну мову так, як любив її Шевченко. Для його пам'яті це буде найкращою нагородою».

2. Перевірка домашнього завдання.

Перша група: читає сенкани, які складені на основі вірша Т. Шевченка «За сонцем хмаронька пливе»

Друга група: презентує свої ілюстрації до віршу «За сонцем хмаронька пливе»

3. Повідомлення теми і завдань уроку.

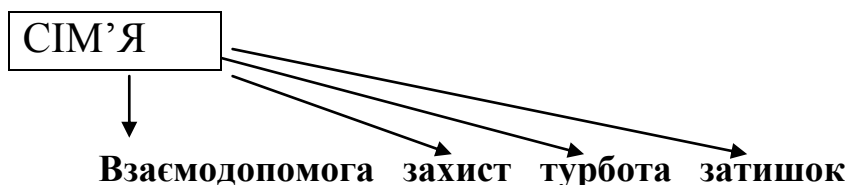
- Уявіть собі, що людина сидить у в'язниці. Це не розбійник і не злодій. Його вина тільки в тому, що він хоче щасливої долі для своїх рідних, України і для себе. У камері високо під стелею – загратоване віконце з похмурым петербурзьким небом. А перед очима – старенька біленька хата, вишневий садок, бринить чистий дзвінкий дівочий спів. Сьогодні ми будемо працювати з простим, але неймовірно прекрасним твором Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати». Щоб дізнатися до якого жанру він належить ви повинні розгадати шифр.

16   12   21   11   15   1

Л	І	Р	И	К	А
----------	----------	----------	----------	----------	----------

4. Робота з асоціативним кущем.

- З чим у вас асоціюється слово «сім'я»? (Діти висловлюють свої думки)

В кінці уроку ми повернемося знову до асоціативного куща.

5. Виразне читання вірша «Садок вишневий коло хати» вчителем (звучить спів солов'я).

6. Бесіда за змістом прочитаного

- Яку пору року описано у творі?
- Як ви вважаєте, чому поет не описував осінь і зиму?
- Яка ваша улюблена пора року?
- Де ви себе почуваете завжди затишно вдома чи в гостях?

7. Виразне читання вірша учнями

- Як часто ви вечеряєте всією сім'єю?
- Чому донька подає вечеряти?
- Чи є елементи гумору у вірші?

8. Словникова робота

Хрущ – великий жук з кремезним, широким і опуклим тілом.

Плугатарі – люди, які орють землю, ходять за плугом. (Вчитель демонструє ілюстрації).

Цікаво! Соловейко – самий співочий птах України. Часто гніздує в селах. За наявності сприятливих умов солов'ї оселяються з людиною навіть у великих містах.

9. Визначення художніх засобів.

Учні визначають епітети: садок вишневий, вечірня зіронька, маленькі діточки.

10. Робота в групах

Визначення образів поезії.

Перша група визначає зорові образи: вишневий садок, батьківська хата, плугатарі з плугами, матері, що чекають вечеряти, вечірня зіронька.

Друга група визначає слухові образи: гудіння хрущів, спів дівчат, тьохкання солов'я, нічна тиша.

11. Караоке «Садок вишневий коло хати» (учні під музичний супровід виконують пісню).

12. Пантоміма твору.

Художній твір учні передають за допомогою міміки, жестів, пластики тіла.

13. Робота в групах.

Робота з ментальною картою

Перша група за визначеними дійовими особами визначає з чим вони асоціюються.

Друга група за визначеними асоціаціями підбирає дійових осіб твору.

Образи і асоціації поезії «Садок вишневий коло хати»

Вишневий садок —————> символ рідного дому

Родина —————> основа країни

Соловей —————> співець весни

Хрущі —————> весна

Плугатарі —————> важка селянська праця

Дівчата —————> молодість

Мати —————> берегиня роду

Зірка —————> доля

III. Етап рефлексивно-оцінювальний

1. Прийом «Мікрофон»

- Чи можна сказати, що сім'я у творі «Садок вишневий коло хати» була така, яку ми з вами визначили, коли працювали з асоціативним кущем?

- Щоб ви побажали Шевченку, коли б він зараз зайшов до нас на урок?

2. Домашнє завдання

Вивчити вірш напам'ять

Визначити кількість іменників, порахувати істоти і неістоти